

Z DENÍKU MĚ JAMOTY.

Nejhorší bouře snad už přehnal se nade mou v zemi nehostinných chat, ze kterých vane zima jen a chlad přírubých lidí v odmitavém hlase.

Obilka nad mnou polezla protřela se, jasnější rozhled mohla by mi dát, když z večera se dívám na západ, jenž hoří krví v zasmušilé křeše.

Co divných stesků, touhy v sobě tají! Mnoho by chtěl, však málo může říci... Poslední kupy též dopadají

už jen z mých očí po mých tváři krají až na dno srdce, dvě kde zítelme mně vypravuje o straceném ráji...

Vidíš to, dráhou Přece zmohla jsi mě... A já se bránil... dlouho vzdoroval, — týral se klamem, štěstí sobě hlal a hledal jaro ve třesutém zimě.

Ta pro své květy našla si už stín... Na chladných oknech jsem je sledoval, jak denně rostly z rozeklaných skal a na sklo stály zamrzlé páry bílé.

Já dával teplo a Ty's oplácela vždy jenom chladem, který tvrdil v led, když duše moje nejvíce žár chtěla...

A přece nůd mou zvláštní, smělá, bych neměl sil u to Ti povědět: "Alepoň součt' kdyby se mnou měla!"

Nvátnecko moje prosté je a nízké a na stěnách je smutek zavěšen, jenž ne-li na mně, z okna hledí ven, kde monotónně o dlabku dšer píská.

Na tráti pod ním do daleka píská parostroj vlaku jakby ustrašen... Za chvíli přejede se jako sen a kolem ticho... Duši pak se ztýská...

A zatím v jizbě stmívá se a stmívá, až polez kolema tma vše zahalí... Do té dvě oči upřeně se dívá...

dvě smutných očí, v kterých bol se skrývá... Toužebně hledí kamzí do dálí, kde člověk píská o člověku zpívá... A. J. H.

Česko-americký přehled.

Akademičtí malíř R. Bohuňák zařídil v budově Krásných Umění v Chicagu školu, ve které bude vyučovat kreslení.

Mistr Jaroslav Kocian spolu s pianistkou M. Krylovou vystoupí dne 5. února t. s. při velkém koncertu v Chicagu.

Metropolitní Opera v New Yorku ku konci února opět vypraví Smetanovu "Prodanou nevěstu" s Emmou Destinnovou v roli titulní.

Na požest chieazského muni- cipálního soudce Josefa Sabatha uspořádali Elkové, kteří jej hodlají zvolit velmistrem, v minulých dnech skvělý banket.

Slavný český tenorista Leo Slezák, jenž v minulých dnech zpíval při dobročinném koncertu pro chieazské Němce, zazpíval i českou píseň "Andulko, mé dítě," kterou docílil obrovského úspěchu.

Mladická umělkyně česká, která má nejskvělejší naděje do budoucnosti, Vlasta Novotná, nedávno 16 roků stará, došla si v Irving Place divadle na 15. ulici a Irving Place v New Yorku neobyčejného úspěchu rozkošným baletním tancem směru charakteristického i klasického. Správa divadla získala jí pro operetu "Dívčí ústav".

Chieazské listy oznamují, že se od minulého týdne nalézá socha Karla Havlíčka Borovského v Chicagu. Jak bylo již oznámeno, bude postavena v Douglas Parku a ve dnech 29., 30. a 31. července svému účelu slavnostním způsobem odevzdána. Socha je dílem proslulého českého sochaře Strachovského, jenž modeloval sochu Havlíčkova pro Kutnou Horu.

— Rychlíkova, nová skladba "Ouvertura" dodělala se při posledním symfonickém koncertu v Clevelandu velkého úspěchu. — Na 30 roků nevinně odsouzenému krajanu Janu Kyselkovi v New Yorku byl zásluhou J. Petáka z West Hoboken, N. J., povolen nový soud.

— Jiří Hruša, virtuos na housle v Chicagu, Ill., syn českých rodičů, jenž byl jejich chlouboou a žánstane, vrátil se před krátkým časem z Prahy, kde konal své studia na tamní konservatoři. Navrátil se jako hotový umělec prvého řádu, což kritika při všech jeho dosavadních koncertech souhlasně uznala a potvrdila. Mladý umělec rozhodl se, že navštíví všechna větší města ve Spoj. Státech, aby podal důkaz své umělecké vyspělosti, jelikož juno jeho není dosud širšímu obecenstvu známo. Mladický houslista virtuos je synem chudých rodičů. Otec jeho, Jos. Hruša, je znám co dlouholetý pracovník v kruzích pěveckých a spolkových. Jsa si vědom, jakých obtíží rodiče mu přinesl, napjal veškeré své síly, aby pilností a vytrvalostí dosáhl co možno nejvyššího stupně virtuosity. Uporozňuje předem na mladého a snaživého umělce naše obecenstvo, aby, až zavítá do Omaha, odměnilo jeho vznešené snahy četnou návštěvou. Příležitostně přineseme něco kritiky o jeho umění.

— Při požáru, který včera týden skoro úplně zničil obydlí krajanu Václava Ziky v Baltimore, byli rodiče se dvěma svými dítkami hrozně popáleni.

— Správa chieazské soukromé nemocnice v Jefferson Parku věz. ní krajanu Jana Málka a nepustí pryč jej dříve, dokud nezaplátí \$20 za ošetřování. Sama však nechce mu poskytnouti příležitost k tomu, by si peníze ty vydělal.

— V Sattle, Wash., Jan Drozd, 22 let starý, zastřelil svého otce Petra a potom postřelil svou 19letou sestru. Mladík dostal se ve stodole do hádky se svým otcem. Když pak otec chtěl odejít, syn chopil se ručnice a namířil jí na otce. Sestra mladíková chtěla však chrániti otce a stoupla mezi syna a otce, ale byla střelena do ruky, a potom mladík střelil svého otce do vazů. Postřelený byl okamžitě mrtev. Vrah byl později zatčen a dopraven do vězení, kde je držen ve vyšetřovací vazbě.

— Česká rodina krajanu Hradá, jehož tři deery uhořely při výbuchu gasolinových kamen 12. prosince v domě č. 523 Gratiot ulice v St. Louisu, ocitla se ve velikém nedostatku.

— Paní Lily Škvorová z High Ridge, Mo., osudným omylem zastřelila 3letého synáčka. Byla porotou za jeho smrt sprostěna zod- povědnosti.

Nehody, neštěstí a černá kronika česko-americká.

— Při požáru, který včera týden skoro úplně zničil obydlí krajanu Václava Ziky v Baltimore, byli rodiče se dvěma svými dítkami hrozně popáleni.

— Správa chieazské soukromé nemocnice v Jefferson Parku věz. ní krajanu Jana Málka a nepustí pryč jej dříve, dokud nezaplátí \$20 za ošetřování. Sama však nechce mu poskytnouti příležitost k tomu, by si peníze ty vydělal.

— V Sattle, Wash., Jan Drozd, 22 let starý, zastřelil svého otce Petra a potom postřelil svou 19letou sestru. Mladík dostal se ve stodole do hádky se svým otcem. Když pak otec chtěl odejít, syn chopil se ručnice a namířil jí na otce. Sestra mladíková chtěla však chrániti otce a stoupla mezi syna a otce, ale byla střelena do ruky, a potom mladík střelil svého otce do vazů. Postřelený byl okamžitě mrtev. Vrah byl později zatčen a dopraven do vězení, kde je držen ve vyšetřovací vazbě.

— Česká rodina krajanu Hradá, jehož tři deery uhořely při výbuchu gasolinových kamen 12. prosince v domě č. 523 Gratiot ulice v St. Louisu, ocitla se ve velikém nedostatku.

— Paní Lily Škvorová z High Ridge, Mo., osudným omylem zastřelila 3letého synáčka. Byla porotou za jeho smrt sprostěna zod- povědnosti.

— Při požáru, který včera týden skoro úplně zničil obydlí krajanu Václava Ziky v Baltimore, byli rodiče se dvěma svými dítkami hrozně popáleni.

RÁJ SRDCE.

V síních pražské konservatoře konal se nedávných dnů slavnostní akt. Hrabě Wallis připínal tam čestnou medaili panu Arnoštu Koenigovi, profesoru konservatoře a slavnému hobojistovi.

Byla to medaile za čtyřicetileté věrné služby. Takové medaile udílí e. k. místodržitelství.

A bylo to v novinách. Stálo tam: 'Čestné medaile za čtyřicetileté věrné služby přiznal místodržitel pp. Arnoštu Koenigovi, profesoru konservatoře v Praze, Karlu Burešovi, poliru v Dejvicích, Al. Hájkovi, zahrádníku a Jos. Potovi, šafářovi v Kardašově Řečici.'

Toho dne byli tedy čtyři lidé šťastni. Umělec, polír, zahrádník a šafář. Všichni počtli ráj srdce. I Arnošt Koenig, slavný hoboista? Snad ano, snad ne. Nikdo neví. A slavnému místodržitelství je to jedno: umění nebo cihly. Jno odměňuje za čtyřicetileté věrné služby.

I vědě nedalo to spát a pokoušela se nekouknout do ráje. Dočetli jsme se v listopadu v novinách, že v nejvyšší zdravotní radě ve Vídní projednáván je návrh, aby zasluhujícím lékařům dostalo se nějakých čestných titulů. Budou čtyři třídy: Medicinální radové, vrchní medicínální radové, tajní medicínální radové a tajní vrchní medicínální radové.

Pozor tedy, až to přijde! Vaujme se, abychom si to někdy nepřetli. Ne pak abychom nějakému tajemnému vrchnímu medicínálnímu radovi řekli pouze: pane vrchní medicínální rado. Připravili bychom jej o ráj srdce.

Vynalézají zázračná léčiva, pytvají lidi, řezou kosti a s nadlidským nebezpečením probírají se ve střevech utopených, nakazí se při pokusech a při tom mají (viz vídeňský případ) tolik nadlidské duchapřítomnosti, že dovedou se zavřít a napsat na dvě: "Pozor! Onemocněl jsem morem!" — jsou ohromní ve své práci, nadlidská, obdivuhodná, ale v nitru jejich je místečko skryté, obolávané a choulivé, a na to místečko jim nesahajte, nikdy, probuň, se nespleťte a neřekněte vrchnímu medicínálnímu radovi pouze: pane medicínální rado. Ohrozili byste ráj jeho srdce.

A ráj roste. Sladká jablka se daří. Už jich je tolik, že obec pražská zařídila na radnici zvláštní odbor, který se jmenuje "medailová komise." Člověk, kdyby toho vlastního očima nečetl, nevěřil by. Ale stojí to v "Národních Listech" černá na bílém, stojí tam, že do medailové komise zvoleni byli pp. V. Lada, dr. L. Pinkas, J. Seifert, J. Šule, Al. Vaníček, ejs. rada Varvažovský a dr. J. Vlček.

Tedy už je i jakási medailová komise, která uděluje poukázky na ráj srdce, která určuje, komu přiknoují medaile. Ti, kteří v té komisi zasedají, jsou patrně jakýmsi rajským správci a chodí

zasedat na komisi, majíce medaili místo vinného lupenu jako odznak. Někteří mezi těmito Adamy přišli se "dr.". Jsou to tedy inteligenti, občané s rozumem akademickým.

A dávají dobrý příklad lidu. Už i vrstvy, které si říkájí, že jsou demokratické, stáhnou po ráji srdce. Jeden z pražských veřejných poslůhů způsobil mi nepříjemnost (odnesl zavazadla na jiné nádraží) a řekl jsem si, že si na něho budu stěžovat. Jda Marianskou ulicí, zeptal jsem se posluby, který tam stává: "Poslyšte, máte nějaký spolek, u něhož bych si mohl stěžovati na škodu, kterou mi způsobil váš kolega?"

"A jo, prosím. Máme spolek veřejných poslůhů "Přemysl" a chcete-li si stěžovat, řekněte to našemu presidentovi Tlamičovi." "Jakému presidentovi?"

"No, je to president našeho spolku."

"A kde bydlí?"

"On stojí vždycky na rohu Lazarské ulice."

A stál tam. President. President spolku veřejných poslůhů. Neměl jsem ani odvahy vyřčiti mu svoji záležitost a osloviti ho. Neumím dobře mluvit s presidenty. Měl jsem trámu.

Všeobecný ráj srdce. Umělec, polír, zahrádník a šafář, vrchní medicínální rada, president "Přemysla" — všichni mají srdce medailí a titulů plné.

Samozřejmě, že od tohoto falešného, dusného, hrabrového ráje chcete si někdy oddechnouti, neboť máte v srdci vlastní skutečný ráj, který si chcete uchrániti a jež zářlivě střežíte, abyste s ním vydrželi na stará kolena.

Ztratíte se někým za hory a do- ly, kde nejsou ani presidenti, ani vrchní medicínální radové, ani medailové komise — prostě, zalezete někde, kde voda proudí, zem voní a slunce svítí — a vlezete do řeky nazí, a rájem srdce svého, které nečeká odměnu za čtyřicetileté věrné služby. Ale nenechte se dlouho. Buďte jisti, že četník, o- patřený zásluhou medailí a jdoucí po břehu, brzy vás napomenie, abyste se tu nekoupali mezi skalami a nehfšili proti veřejné mravopověstnosti, neboť, he, mohla by vás shlednout stařena, která kráčí po stráni a vede kozu. O- pusťte svůj ráj a, marš, ubírejte se zase do tohoto světa, kde ráj srdce řídí počestná komise medailů a kde je možno dobytí si zásluh, počestně žít i počestně umřít.

"Nejsem zdrav ani nemocen," slycháme říkati lidí, jejich soustava je proycena škodlivinami, které následkem zlenivění jater a nepri- videlné stolice jsou zadržány v tě- le, kde působí povšechnou nevol- nost, závrať, bolení hlavy a jiné nepříjemnosti, čince člověka ne- vrlym a mrzutým. Zde nejlépe po- máhají Severovy Pilulky pro já- tra, jež pobídnou játra k čilé, pravidelné práci, nacež nastane pravidelné odstraňování nežádoucích látek z těla, nevolnosti zmizí, mysl se vyjasní a dostaví se normální zdraví. Tyto dobré pilulky obdr- žíte v lékárnách za 25 centů. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

Mayer SPECIAL MERIT střevice do školy. Střevice tyto jsou zvláště dokladné. Kůži je dobrá a podešve jsou z materiálu, jenž se chůzi hned tak nepotřebuje. Jsou to jediné školní střevice s dvojným povlakem na špičce. Mayerovy zvláště dobré střevice do školy vytrvají dvakrát tak dlouho jako jiné a nejsou o nic dražší. Mají pěkný vzhled, dobře padnou a pohodlně se v nich chodí. Mayerova ochranná známka na podešvi ZDARMA. — Pošlete nám adresu obchodníka, jenž nemá na skladě střevice zvláště dobré do školy a my vám za to zdarma a vyplacené zašleme pěkný obraz George Washingtona ve velikosti 15x20. Máme i Honorblt pánské střevice, Leading Lady střevice, Martha Washington pohodlné střevice, Yerna osobní střevice a Mayer Work střevice. F. Mayer Boot & Sho Company, Milwaukee, Wis.

HIGHLY MATURED IN WOOD BOTTLED IN BOND ILLER'S PURE RYE WHISKEY STANDARD DISTILLING & DISTRIBUTING CO. The Willow Springs Distillery DISTILLERY No 1 - DIST. OF NEB. GUARANTEED UNDER ALL PURE FOOD LAWS. THERE IS SOMETHING AESTHETIC ABOUT GOOD WHISKEY, SOMETHING AMBITIOUS AND INSPIRING. AN EMINENT CREDIT.

Zde Vaše příležitost! absolutně postačí všem pacientům, aby si, vykážou-li se touto oznamkou do 30 dnů, dali udělati v úřadovnách našich prací v ceně do \$5.00. Za svoji práci v každém ohledu ručíme. Naše metoda je nejmoudřejší, jaká vůbec jen známa je nynějšímu zubolékářství. Naše ceny jsou nejnižší v celé Omaze. Věnujme největší péči sterilisaci svých nástrojů. Užíváme pouze nejlepšího materiálu při vší své práci. Zeela nic se neplatí za prohlídku. Nejlepším důkazem toho že Vás chceme uspokojiti, je to, že Vám dáme zpět peníze, nebudete-li spokojeni. GATE CITY DENTAL ROOMS (Omažská nejkrásnější a nejzdravotnější zubolékářská úřadov- na. Naroží 14. a Farnam ul. nad prodejnu listků U. P. dráhy.) Úřední hodiny: 8 A. M. — 8 P. M. V neděli: 9. A. M. — 1 P. M. Telefon: Úřadovna: D. 3413—Ind. A 3944 Chydlí: Red 7908 DR. MILTON MACH, Hdtel.

Metz Bro's Brewing Co. Nejstarší pivovar v Omaze. TELEFON DOUGLAS 118. Vaří nejlepší divo soudkové i lahvové na celém světě.

FEUILLETON

Několik dalších slov o česko-americkém tisku.

II.—Ku svému předstímu feuil- letonu, který jsme vyhradili česko-americkému pirátství, připo- jujeme nový, ve kterém dalšími několika slovy beze snahy úmysl- ně někomu křivditi chceme se jen objektivně rozepsati o česko-ame- rickém tisku.

Jak dlouho trvá? Padesát ro- ků. Dlouhých 50 let. Pisatel sám není s ním do té míry obeznámen, aby mohl svědomitě a poctivě na- psati studii o něm, studii, která by jednou mohla být cenným a pozitivním komentářem kulturní historie amerických Čechů. Tim spíše budou jednou moci být Habemichtovy "Dějiny" svou sta- tii literární a práce Čapková, kte- rá se chystá právě do tisku v New Yorku, poněvadž od ní pro kompetenci a schopnost autorovu očekáváme, že bude prací doklad- něho studia a objektivní kritiky.

Zůstanme však u toho, že česko-americký tisk trvá již 50 roků. Doba ta je dosti dlouhou, by se i při tom mládí kulturní české A- meriky mohla za padesát roků činnosti od českého tisku zdejší- ho požadovati jistá porce positiv- ní práce. A tu se tážeme: byla ta práce, nebo je ta práce takovou, jakou být mohla a měla? Uprimo- nou odpovědí sami řeci si musíme, že nikoliv. Nemli-li jí dneš, neby- la jí nikdy ani dříve. Kdyby by- ly základy dobré, musila by být i stavba dobrou. Nikdo neupře, že první česko-američtí novináři byli lidé vzácných vědomostí a ši- kového rozhledu, většinou vzděla- ní mladí muži, kteří pro polití- ckou persekuci byli nuceni opus- titi starou vlast. Lidé ti sem přišli s určitými ideami a zásada- mi, kterými i v novinářství chtěli jistě ukazovati jakýsi programo- vý směr. Sami však se od směru toho pro nátlak finančních mana- gerů odchýlili a odtud nastává ce- sta po nakloněné rovině. Obchod- stal se česko-americkému tisku je- dinou Medinou a Mekkou, odklí-

že se cesty každou i sebe menší touhu po určitém projevu jakéko- lí zásady a jakéhokolí přesvědče- ní. Tam, kde by se bylo snad vý- borně dářilo sazenímu kultury, vědy, umění, společenského života (nikoli spolkařského), hospodář- ství a j., nasadily se vějíčky bez- duchých kváků, oznamek, osob- ních komplimentů, oznamek, čer- ných kronik, oznamek, dopisů (u- pravených z originálů, psaných tatarštinou), zase oznamek a o- znamek, na které dobré dušičky české poslouchá a slepě daly se chy- tati se svými dollárky.

Tyto kumulily se k dollárkům a česko-americký tisk stál na no- hou. V poměru k zreorganisova- ným financím však ani dost málo, ba, nijak nepokoušel se étenářům svým dáti za vlastní peníze jejich nějakou slušnější, přiměřenou ná- hradu. O tom však psáti bylo by nejca trapno, ale i zbytečno. Na- psali se o tom dosti již jiní. Ná- prava jakási se dostavila. Šlen- drisem a pájkami, které dnes ještě nejsou splaceny. Česko-americký tisk, nenacházejce původní

(nie nestojící) produkce na půdě vlastní, rozběhl se pod korouhvi- čkou kultivace na půdu cizí a cíl se u vědomí, že nestává žádného určitého zákona, který by če- ský majetek duševní chránil zde v Americe, obrátili bohatší svoje bratry a sestry ve vlastní staré. Patiskovali a jal se zde chlubití se snad produkci původní, ale ne- čim, co mu nikdy nepatřilo a ná- třiti nebude. Proč! Imu, přišlo to lacinou. Koupila se jen kniha. Původní práce zdejší byla by stá- la peníze. A tak se s novinami veselé dělaly a dosud veselé děla- jí — peníze. Za peněz velice má- lo.

Zdejší dollar znamená v Če- chách pět korun. Za 10 dollarů ročně dle toho dostane se zde z- Čech několik různých časopisů, které ušetří redakční sílu. Dejme tomu, že ta by při nejmenším ná- kladu vyžadovala ročně \$728 (po \$14 týdně). Objedná-li se tedy z- Čech za \$10 ročně novin a k to- mu koupí se za \$1.00 nážky (a to u- jsou, prosím, už pěkně nážky), ušetří se tím na původní práci če-

skoamerického novinářství ročně \$717, které, nemohou-li se již, anebo nechtějí-li se zaměstnati sí- ly zdejší, kterých je tu dnes už i s vědomitostí a aspiracemi do- sti, mohly by věru býti obráceny na náhradu za otiskování prací českých spisovatelů.

Proto jsme napsali svůj pře- dšlý feuilleton a proto ještě dnes těmito řádkami k němu se vra- čim. S lítostí, ale upřímností.

Poněvadž pak se u nás velmi mnoho přetiskuje a to nejen kni- žní (v nejlhžší době uvedeme pí- semní doklady a stesky Jiráska, Kvapila, Hermana a Raisa), ale i v novinách, proto původní česko-americká produkce je tak nepatř- nou, ač dnes už ani není dosti ma- le pochybnosti o tom, že talenty a schopné síly literární mezi námi existovaly a existují.

Jestliže jsme se tedy předsle- vyslovili proti přetiskování v če- sko-amer. tisku, učinili jsme to hlavně v zájmu zvýšení literární produkce domácí. Vime sice, že- jistě pokračujícím kulturním roz- voji.

ni činnosti ve staré vlasti bude slabou a v některých případech velice slabou, ale to nás zadržati nesmí. Česká literární produkce staré vlasti taky nestála vždy ani kvalitativně ani kvantitativně na výši, na jaké stojí dnes. Proto i u nás musíme vyjít z malých a skromných začátků a musíme jíti k stále vyšším a lepším metám.

Pracovníků, jak už jsme řekli, je zde dnes dosti. A na dobré vůli, nadání a schopnostech taky jim neschází. Nuže, na těch ny- ní, by dokázali, že česká Amerika je taky a to literárně tvořiti, že sama v sobě má taky něco své- rázného a že sama z celé duše a za srdce touží po tom, aby staré vlasti byla a to podati důkaz o tom, že doby, kdy se i v literatu- re a umění mohla před Amerikou chlubití a honositi vždy jenom ně- čím cizím, ze staré vlasti vypřá- čeným, patří dnes už minulosti a že dnes sama již je a to podati důkazy o svém pomalu sice, ale- jistě pokračujícím kulturním roz- voji.